

GÖTEBORGS UNIVERSITET
Sahlgrenska akademien
Avdelningen för invärtesmedicin och klinisk nutrition
Dietistprogrammet

TENTAMEN

KOD: _____
OBS! Skriv din kod på alla sidor

Denna sida kommer att avlägsnas före rättning och efter utkvittering.

Namn: _____

Kurs: DIP220, Klinisk nutrition 1
Delkurs: Nutritionsbehandling vid fetma, 5,5 hp

Totalt antal poäng: 82 **Gräns för Godkänt: 60% = 49**

Hjälpmedel: miniräknare

Tid: 09.00-12.00

Datum: 2013-03-06

Ansvarig lärare: Heléne Bertéus Forslund
Examinator: Heléne Bertéus Forslund

Kvitteras: _____

Skriv tydligt!

Lycka till!

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Sahlgrenska akademien

Avdelningen för invärtesmedicin och klinisk nutrition

Dietistprogrammet

TENTAMEN

KOD: _____

OBS! Skriv din kod på alla sidor

Fråga 1.

- a) Du arbetar på en vårdcentral. Du märker att personalen har lite olika uppfattningar om bästa viktminskningsmetoden. Du vill att personalen skall ha en gemensam grundsyn gentemot patienterna. På ett avdelningsmöte skall du informera dem om fyra generella råd till patienterna som kan utgöra en gemensam grundsyn. Vilka fyra generella råd? Ange källan. (5 p)
- b) En del anser att patienterna frossar i mat. Vad svarar du? Ge exempel på hur mycket ett extra energiintag varje dag under ett år kan resultera i ca 5 kg viktuppgång. Visa beräkning. Beskriv vad det motsvarar i gram per dag av två vanliga livsmedel. (5 p)
- c) På vårdcentralen har en ung kvinna sökt läkare för halsont. Kvinnan har fetma och läkaren föreslår att hon skall gå ner i vikt och får träffa dietist. Vi samtalet framkommer att kvinnan trivs med livet, anser sig inte ha bekymmer med sin vikt och är oförstående till läkarens förslag. Enligt teorin SOC (Stages of change) så är flickan i ett av SOC:s förändringsstadier. Vilket? Beskriv kort hur du bemöter kvinnan. (2 p)

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Sahlgrenska akademien

Avdelningen för invärtesmedicin och klinisk nutrition

Dietistprogrammet

TENTAMEN

KOD: _____

OBS! Skriv din kod på alla sidor

Fråga 2.

Emma är 35 år, sambo, 2-barnsmor, har gått upp i vikt efter varje graviditet. Har nu BMI 38. Arbetssökande. Dålig ekonomi. Ger barnen frukost på morgonen, inte hungrig, tar en kopp kaffe efter att lämnat barnen på förskolan, mellanmål med barnen på eftermiddagen, rejäl middag gärna färdigmat, fika framför TVn på kvällen. Plockäter kvällstid. Svårt att sova. Tycker om matlagning men har ingen ork. Promenerar till förskolan, f ö inget.

Emma beskriver hur hon åt under gårdagen som hon anser är en typisk dag:

0900 kaffe m mjölk

1200 kaffe m mjölk och två digestivekex

1500 kaffe m mjölk, ostsmörgås

1800 en panerad fläskkotlett (100 g), potatismos, fryst grönsaksblandning, mjölk

2000 juice, ostsmörgåsar

2100 1 näve nötter, tre digestivekex, juice

2300 juice, en chokladbit

a) Emmas egen probleminentifiering är att hennes vikt beror på generna och att hon äter lite. Vad svarar du?(3p)

b) Emmas ätbeteende kan klassificeras som NES. Vad står förkortningen för? Vad är definitionen av NES? (4 p)

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Sahlgrenska akademien

Avdelningen för invärtesmedicin och klinisk nutrition

Dietistprogrammet

TENTAMEN

KOD: _____

OBS! Skriv din kod på alla sidor

- c) Emma har hört att det är bra för viktnedgången att äta lite men ofta "för att hålla igång förbränningen". Vad svarar du? Motivera.(2 p)
- d) Vad tänker du skulle vara de lämpligaste åtgärderna för Emma för att gå ner i vikt? Ge tre förslag. Motivera. Beskriv konkret hur hon skall göra.(9 p)
- e) Emmas fläskkotlett har en ED=4. Förklara vad ED står för och hur man beräknar det. Hur kan du förändra så att ED=1? (3p)

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Sahlgrenska akademien

Avdelningen för invärtesmedicin och klinisk nutrition

Dietistprogrammet

TENTAMEN

KOD: _____

OBS! Skriv din kod på alla sidor

- f) Emma tycker det är svårt att ha fokus på viktnedgången. Ge två förslag på självmonitorering som kan hjälpa henne. (2p)
- g) Det finns olika definitioner av lyckad bibehållen viktning. Hur definierar Nelms (läroboken) det? (2p)
- h) Det äldsta barnet, Mira är 5 år har BMI 19.2 (isoBMI-30), vid 4 års ålder var BMI 17.3 (isoBMI-25). Emma är orolig för sin dotters vikt. Hur resonerar du kring BMI kurvan? Hur tänker du kring hennes fortsatta BMI-utveckling? Motivera (2p)

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Sahlgrenska akademien

Avdelningen för invärtesmedicin och klinisk nutrition

Dietistprogrammet

TENTAMEN

KOD: _____

OBS! Skriv din kod på alla sidor

Fråga 3.

Bosse 53 år. Utdrag ur journalanteckning för nybesök.

Vikt 135 kg, 178 cm, BMI 42,6, Midjeomfång 122 cm

Soc Dataingenjör, arbetar med IT-service. Trivs med tillvaron.

Her Ej fetma, men hjärt-kärlsjd

Vikthist Smal fram till 25 årsåldern. Smygande viktuppgång, som inte besvärat så mycket. På sistone ont i knän och höft. Svårt att orka med arbetet.

Kost Äter frukost, lunch och middag samt ibland kvällsmackor. Tycker om all slags mat men ej gärna grönsaker- kanske gurka och tomat. Aldrig frukt. Äter gärna pizza/hamburgare eller färdigköpt mat hemma- kan ej laga mat. En del öl och sprit vid ledighet.

Fys akt Rörligt arbete, stillasittande fritid. Tråkigt att promenera

Du tar en 24-h recall:

Frukost 3 skivor Hönö-kaka,

1 tsk Bregott, 3 skivor prästost på varje skiva

Lunch 1 port dagens husman, stekt fläsk med löksås, 4 potatis

2 skivor ljust bröd, 2 pkt Bregott

2 dl isbergssallad, 0,5 dl Rhode islanddressing,
en lättöl

Kväll 4 st wienerkorvar med senap och ketchup

4 dl potatisgratäng m ost (färdigköpt), en tomat

Sen kväll Jordnötter, 200 grams påse och öl

a) Bosse har ett midjeomfång >120 cm. Vad innebär det ur medicinsk synpunkt? (1 p)

b) Det finns olika förslag på hur man beräknar energibehov för personer med fetma.

OMTF/EASO har ett förslag på beräkning av energibehov som är praktiskt att använda i kliniken. Räkna ut Bosses energibehov enligt OMTF/EASO. Vad är hans energibehov?

Vilken energinivå skulle du rekommendera honom för viktnedgång? (2 p)

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Sahlgrenska akademien

Avdelningen för invärtesmedicin och klinisk nutrition

Dietistprogrammet

TENTAMEN

KOD: _____

OBS! Skriv din kod på alla sidor

- c) Bosse undrar vilket som är viktigast för att kunna gå ner i vikt- maten eller att röra på sig?
Motivera ditt svar. (2 p)**
- d) Bosse vill gärna prova på någon av alla dieter som finns men vill välja en med bevisad effekt. Vilken "diet" vid fetma har hög evidensstyrka som du ger råd om? (1 p)**
- e) Bosse har hört att en långsam viktnedgång i början av behandlingen är det bästa för att kunna hålla nere vikten på lång sikt. Vad svarar du? (2 p)**
- f) Enligt Nelms (läroboken), vilket mål bör man ha för initial viktminskning, dvs de första 6 månaderna? (1 p)**

GÖTEBORGS UNIVERSITET
Sahlgrenska akademien
Avdelningen för invärtesmedicin och klinisk nutrition
Dietistprogrammet

TENTAMEN

KOD: _____
OBS! Skriv din kod på alla sidor

- g) Föreslå tre förändringar utifrån 24 h recallen som du tror kan vara genomförbara för Bosse. Motivera. (6 p)**
- h) Bosse är inte förtjust i att röra på sig. Han vill ha en anledning till att röra på sig för att kunna motivera honom till en förändring. Vad säger du till honom? Motivera ditt svar. (2 p)**

Fråga 4.

Ann-Kristine, 42 år, väger 120 kg och har BMI 44. Hon kommer till dietisten på kirurgmottagningen för att få information inför kirurgisk behandling av sin fetma. Hon har många frågor till dietisten.

- 1) Dietisten informerar om att en LCD-behandling skall genomföras preoperativt.**

Ann-Kristines frågor:

- a) Vad betyder förkortningen LCD? (1 p)**

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Sahlgrenska akademien

Avdelningen för invärtesmedicin och klinisk nutrition

Dietistprogrammet

TENTAMEN

KOD: _____

OBS! Skriv din kod på alla sidor

b) Vad innebär LCD-behandling?(3 p)

c) Varför skall jag genomföra LCD-behandling före operationen? (2 p)

d) Hur länge skall jag ha LCD-behandling? (1 p)

e) Hur mycket kan jag tänkas gå ner under LCD-perioden? (1 p)

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Sahlgrenska akademien

Avdelningen för invärtesmedicin och klinisk nutrition

Dietistprogrammet

TENTAMEN

KOD: _____

OBS! Skriv din kod på alla sidor

2) Ann-Kristine skall genomgå den allra vanligaste operationsmetoden vid fetma.

a) Vad heter den? (2 p)

b) Förklara vad ingreppet innebär. (2 p)

c) Vad anser man är den främsta orsaken till att man går ner i vikt med denna metod?(1 p)

d) En stor svensk studie har följt patienter i 20 år som opererats med denna metod. Vad heter studien och hur stor är viktne­d­gången i medeltal efter 20 år? (2 p)

e) Fetmakirurgi har ökat mycket de senaste tio åren. Varför? (2 p)

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Sahlgrenska akademien

Avdelningen för invärtesmedicin och klinisk nutrition

Dietistprogrammet

TENTAMEN

KOD: _____

OBS! Skriv din kod på alla sidor

f) Vilka hälsoeffekter kan man förvänta sig? Nämn fem hälsoeffekter. (5 p)

3.) Dietisten informerar om nutritionsbehandlingen post-operativt.

a) Vilken typ av mat gäller postoperativt? (2 p)

b) Ann-Kristine undrar när hon kan äta vanlig mat igen. Vad svarar du? (1 p)

c) Slutligen vill Ann-Kristine veta hur mycket hon kan förväntas ha gått ner i vikt ett år efter operationen. Vad svarar du? (1 p)

GÖTEBORGS UNIVERSITET
Sahlgrenska akademien
Avdelningen för invärtesmedicin och klinisk nutrition
Dietistprogrammet

TENTAMEN

KOD: _____
OBS! Skriv din kod på alla sidor

RESULTATSIDA

Ditt resultat: _____ **Betyg** _____

Totalt antal poäng: 82 **Gräns för Godkänt: 60% = 49**

Kurs: DIP220, Klinisk nutrition 1
Delkurs: 09.00-12.00

Datum: 2013-03-06

Ansvarig lärare Heléne Bertéus Forslund
Examinator: Heléne Bertéus Forslund